

**UCHWAŁA NR XXXVIII/327/22**  
**RADY GMINY DĄBROWA**

z dnia 24 lutego 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz  
Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dąbrowa na lata 2022-2025**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372; zm.:Dz. U. z 2021 r. poz.1834), art.4<sup>1</sup> ust. 1, ust. 2, ust. 2a i ust.5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119; zm.: Dz. U z 2021 r. poz. 218, Dz. U. z 2022 r. poz. 2469) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050; zm.: Dz. U. z 2021 r. poz.1655, Dz. U. z 2022 r. poz. 2469), Rada Gminy Dąbrowa uchwala, co następuje:

**§ 1.** Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dąbrowa na lata 2022-2025, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

**§ 2.** Traci moc Uchwała Nr XXVI/233/21 Rady Gminy Dąbrowa z dnia 28 stycznia 2021r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Dąbrowa na lata 2021-2025 oraz Uchwała Nr XXXVI/315/21 Rady Gminy Dąbrowa z dnia 16 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Dąbrowa na rok 2022 .

**§ 3.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrowa.

**§ 4.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

**Mariusz Konopa**

## **GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY DĄBROWA NA LATA 2022-2025**

### **Wstęp**

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Dąbrowa na lata 2022-2025, zwanym dalej Programem, jest wynikiem obowiązków nałożonych na jednostki samorządu terytorialnego (JST) ustawą z 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2469). Program stanowi kontynuację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla gminy Dąbrowa w 2022 roku oraz Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2025, które obowiązywały dotychczas. Program zakłada realizację działań, które są zgodne zarówno z kierunkami zawartymi w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Z 2021 r. poz. 1119), jak i z kierunkami zawartymi w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 2469). Ustawy te nakładają na JST prowadzenie działań w obszarze profilaktyki, przeciwdziałania uzależnieniom oraz integracji społecznej osób uzależnionych czyniąc je zadaniami własnymi gminy, a wspomniana wcześniej nowelizacja określa obowiązek uchwalenia jednego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Znaczenie przeciwdziałania uzależnieniom podkreśla fakt, że profilaktyka uzależnień (w tym uzależnienia od alkoholu, narkotyków oraz uzależnień behawioralnych) jest jednym z celów operacyjnych Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025. W dokumencie tym, jako realizatorów działań, wskazano także JST – dotyczy to wszystkich działań w ramach zintegrowanego przeciwdziałania uzależnieniom, w tym od alkoholu oraz zadań na rzecz ograniczania stosowania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych (NSP), w ramach przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków.

Powyższy Program kontynuuje realizację sprawdzonych w poprzednich latach działań, ale podejmuje również nowe przedsięwzięcia, które mają zwiększyć ich skuteczność.

### **I. INFORMACJE NA TEMAT PROGRAMU**

Program określa zakres i formę realizacji działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów oraz zmniejszenie rozmiarów problemów, które aktualnie występują. Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol, narkotyki i inne uzależnienia w tym uzależnienia behawioralne w całej społeczności lokalnej, a nie tylko w grupie podwyższonego ryzyka. Główne problemy to m.in. picie alkoholu przez młodzież oraz stosowanie środków psychoaktywnych, szkody zdrowotne związane z nadużywaniem alkoholu, zaburzenia życia rodzinnego związane z alkoholem, w tym zjawisko przemocy domowej, nietrzeźwość w miejscach publicznych. **Ponadto, w związku z panującą sytuacją należy edukować społeczność lokalną w zakresie wpływu stanu epidemii na zwiększenie występowania problemów alkoholowych, narkotykowych szczególnie w zakresie ochrony dzieci i dorosłych przed przemocą w rodzinie.** Program na lata 2022-2025 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz z wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Program dla gminy Dąbrowa uwzględnia „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz nawiązuje

w swoich założeniach do: Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025; Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Województwa Opolskiego; Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie jak i Programu Wspierania rodziny dla gminy Dąbrowa.

Źródłem finansowania programu są środki finansowe budżetu gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz za zezwolenia na obrót hurtowy napojami alkoholowymi w opakowaniach do 300 ml . Opłaty te stanowią dochód gminy, który w całości musi być przeznaczony na realizację Programu i nie może być przeznaczony na inne cele - zgodnie z art. 18<sup>2</sup> ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

## II.ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Dąbrowa, a w szczególności:

- 1) dzieci i młodzież, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice;
- 2) rodzice, opiekunowie i wychowawcy;
- 3) konsumenci i sprzedawcy napojów alkoholowych;
- 4) osoby pijące w sposób ryzykowny, szkodliwy oraz osoby uzależnione;
- 5) rodziny osób z problemem uzależnień i przemocy , w tym osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinie;
- 6) pracownicy podmiotów działających na terenie Gminy Dąbrowa, zajmujący się zawodowo lub służbowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz rozwiązywaniem problemów przemocy w rodzinie.

## III.CELE I ZADANIA PROGRAMU

**Celem głównym Programu jest przeciwdziałanie uzależnieniom i innym zachowaniom ryzykownym poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Dąbrowa, w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, dbanie o dobre relacje i zdrowy tryb życia oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych i terapeutycznych.**

Cel główny realizowany będzie w obszarach profilaktyki uniwersalnej, selektywnej, wskazującej oraz promocji zdrowego stylu życia i edukacji zdrowotnej.

### 1.Cele szczegółowe przyczyniające się do osiągnięcia celu głównego:

- 1) **ograniczenie wpływu uzależnień na funkcjonowanie rodzin**, w tym zapobieganie zjawisku przemocy w rodzinie;
- 2) **profilaktyka uzależnień od substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu oraz uzależnień behawioralnych;**
- 3) **wzmocnienie specjalistycznej pomocy i wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych**, ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych uzależnień;
- 4) **wzmocnienie instytucjonalne realizatorów Programu oraz podniesienie poziomu kompetencji profesjonalistów** zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów związanych z uzależnieniami.

2. Zgodnie z zapisami art.4<sup>1</sup> ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) powadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;

5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13<sup>1</sup> i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

#### **IV. ZADANIA PLANOWANE DO REALIZACJI na lata 2022-2025**

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem w szczególności poprzez:

1) prowadzenie działalności Punktu Konsultacyjnego działającego przy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA), w tym między innymi:

- a) zatrudnienie wykwalifikowanych specjalistów ds. uzależnień- konsultantów dyżurujących w punkcie, udzielających porad i wsparcia osobom zgłaszającym się o pomoc;
- b) doposażenie punktu w czasopisma i materiały profilaktyczno- edukacyjne dla konsultantów i klientów punktu;
- c) prowadzenie działań informacyjnych o ofercie specjalistycznej punktu;
- d) dofinansowanie wyposażenia punktu tj. zakup mebli, krzeseł, foteli itp.;
- e) dofinansowanie infolinii skierowanej dla osób uzależnionych i potrzebujących pomocy w tym przeciwdziałanie przemocy w rodzinie tj. zakup aparatów tel., finansowanie abonamentu.

2) wnioskowanie o wydanie opinii biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia;

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie w szczególności poprzez:

1) wdrażanie procedury zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego tj. prowadzenie rozmów motywujących do leczenia; udzielanie informacji o działalności GKRPA i możliwości podjęcia terapii; rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o możliwościach uzyskania pomocy, informowanie o zjawisku przemocy w rodzinie i możliwościach jej przeciwdziałania; informowanie na temat dostępu do działań profilaktycznych, placówkach leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem od środków odurzających; kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie osoby do poddania się leczeniu odwykowemu;

2) udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej rodzinom z problemem uzależnień oraz przemocy domowej.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w tym dla dzieci i młodzieży, w szczególności poprzez:

1) edukację publiczną w zakresie problematyki uzależnień, prowadzenie stałego interaktywnego systemu informacji oraz prowadzenie lokalnych kampanii związanych problematyką problemów alkoholowych;

2) prowadzenie edukacji publicznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz instytucjach udzielających wsparcia oraz w zakresie wpływu stanu epidemii na zwiększenie występowania problemów alkoholowych w gminie;

3) prowadzenie na terenie szkół i innych jednostkach oświatowych programów profilaktyki uniwersalnej oraz warsztatów, w szczególności programów rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji o potwierdzonej skuteczności działania dot.: spożywania alkoholu; uzależnień behawioralnych; palenia papierosów; sięgania po środki odurzające; problemu przemocy rówieśniczej i domowej; hazardu; uzależnień od komputera itp.;

4) prowadzenie warsztatów /szkoleń z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i problemom społecznym, jako edukacja i informacja dla uczniów, nauczycieli oraz rodziców;

5) prowadzenie działań edukacyjnych z wykorzystaniem materiałów edukacyjnych (broszury, ulotki, plakaty);

6) dofinansowanie zadań związanych z profilaktyką uzależnień realizowanych w instytucjach kultury;

7) organizację zajęć dla dzieci z elementami programu profilaktycznego, z uwzględnieniem różnych grup wiekowych;

8) prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych dotyczących zagrożeń wynikających z używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych;

9) dofinansowanie pozalekcyjnych zajęć rekreacyjno-sportowych na terenie gminy Dąbrowa,

organizowanie i wspieranie promocji abstynencji i zdrowego stylu życia z uwzględnieniem aktywności kulturalnej i sportowej mieszkańców gminy Dąbrowa;

10) finansowanie zajęć w placówce wsparcia dziennego dla dzieci, zwłaszcza dla dzieci z rodzin zagrożonych z problemem alkoholowym (materiały dydaktyczne; poczęstunek);

11) wspieranie działań zmierzających do przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców;

12) wdrażanie i upowszechnianie programów edukacyjnych dla rodziców, których celem jest wzmocnienie więzi w rodzinie i podniesienie kompetencji wychowawczych;

13) organizacja autorskich projektów (na poziomie lokalnym) związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom w tym przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, udział w kampaniach edukacyjnych, festynach, konferencjach, akcjach informacyjnych poprzez dofinansowanie tych działań;

14) przygotowanie i dofinansowanie informacji na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem uzależnień w tym przemocy, w szczególności z problemem alkoholowym poprzez finansowanie zakupu i druku ulotek, informatorów, plakatów oraz ogłoszeń w mediach w tym spotu telewizyjnego i radiowego;

15) prowadzenie działań na rzecz profilaktyki spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży oraz pomoc dzieciom i rodzicom dotkniętym problemem Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS);

16) realizację środowiskowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w tym warsztatów, skierowanych dla rodziców, dzieci i młodzieży;

17) zwiększenie kompetencji interpersonalnych i opiekuńczo-wychowawczych rodziców poprzez finansowanie warsztatów/ zajęć z zakresu treningu kompetencji rodzicielskich;

18) finansowanie szkoleń dla członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;

19) finansowanie dostosowania miejsc pomocy do pracy zdalnej.

4. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym m.in. poprzez:

1) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, poprzez m.in. finansowanie szkoleń obejmujących zagadnienia dotyczące specyfiki przemocy w rodzinie, szkoleń i warsztatów przygotowujących do kontaktów z członkami rodzin, w których dochodzi do przemocy, a także szkoleń dot. obowiązujących procedur (w tym „Niebieska Karta”), zasad podejmowania interwencji oraz współpracy służb działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

2) zapewnienie osobom pracującym z członkami rodzin z problemem przemocy dostępu do superwizji;

3) opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych dot. psychologicznych i prawnych aspektów przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13<sup>1</sup> i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego w szczególności poprzez:

1) opiniowanie przez członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych pod względem zgodności i lokalizacji punktów sprzedaży zgodnie z obowiązującymi uchwałami;

2) kontrolowanie punktów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia;

3) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych oraz sprzedaży osobom nieletnim, nietrzeźwym, na kredyt lub pod zastaw.

## **V. REALIZATORZY PROGRAMU**

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Dąbrowa dla na lata 2022-2025 będzie Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie we współpracy z:

1) Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

2) jednostkami organizacyjnymi Gminy Dąbrowa,

3) organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami zajmującymi się realizacją zadań w zakresie edukacji, pomocy społecznej i profilaktyką uzależnień.

## **VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH**

1. Przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: miesięcznie 15% minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczanego pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy.
2. Pełnomocnik Wójta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych: miesięcznie 15 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczanego pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy.
3. Członkowie Komisji: miesięcznie 12 % minimalnego wynagrodzenia za pracę naliczanego pracownikom w pełnym wymiarze czasu pracy.
4. Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt. 3, wypłacane jest na podstawie listy obecności. Wynagrodzenie nie przysługuje w przypadku gdy posiedzenie GKRPA w danym miesiącu nie odbyło się.